

Петришин О. В. – доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік НАПрН України, президент НАПрН України

Шановні колеги, друзі!

Від імені Національної академії правових наук України щиро вітаємо учасників міжвідомчої науково-практичної конференції «Тіньова економіка: світові тенденції та українські реалії»!

Плідна співпраця Національної академії правових наук та Національної академії внутрішніх справ сприяє поглибленню багатосторонніх творчих контактів, зокрема в контексті забезпечення реалізації державної політики у сфері боротьби зі злочинністю, захисту економіки та об'єктів права власності.

Сьогодні поширення кризових явищ в економіці багатьох країн світу, згортання економіко-політичних відносин з Росією через військовий конфлікт, анексія Криму і самопроголошення нових утворень на території Донецької та Луганської областей спричинили підвищення рівня тіньової економіки та незаконно набутих фінансових ресурсів в Україні, які є основним джерелом фінансування корупції.

Масового й організованого характеру набули фінансові оборудки з коштами вкладників, крадіжки грошових коштів із використанням фіктивних платіжних документів, підроблених банківських гарантій, нецільове використання кредитів, позааукціонний розпродаж державних об'єктів за заниженими цінами. Набула поширення практика передачі державних грошових та інших матеріальних цінностей окремим фондам, приватним структурам, засновниками яких є родичі впливових державних чиновників.

За оцінками вчених і політиків, щороку із застосуванням офшорних схем із фінансового вітчизняного обороту за кордон виводять сотні мільйонів доларів. Такі оборудки завдають Україні значних фінансових, соціальних та економічних збитків, завважаючи її сталому розвитку. Виведені в офшори без оподаткування кошти повертаються в нашу країну, проте вже у вигляді пакетних інвестицій або кредитів. Таким чином, держава двічі зазнає втрат, та ще й зобов'язана сплачувати

відсотки за кредити. На думку фахівців, останніми роками понад 50 % українського товарного експорту було вивезено через третіх осіб, а загальний обсяг експорту за непрямими контрактами становив 260 млрд грн, які фактично було незаконно вивезено з України.

Означені фактори засвідчують, що активізація тіньової економіки суттєво загрожує національній безпеці України.

Зменшення шкоди, якої суспільству завдає злочинність, можливе шляхом пошуку нових й ефективних способів впливу на неї. Влада в законотворчому процесі намагається розв'язати соціально-економічні та політичні проблеми шляхом внесення змін до кримінального законодавства. В Україні впродовж останніх двох років започатковано понад два десятки реформ у різних сферах державного управління, фінансів та економіки. Їм передувати ґрунтовні наукові дослідження та експертизи, які враховували соціальні, економічні та кримінологічні наслідки.

У контексті практичної реалізації здійснення правоохоронними органами України заходів, спрямованих на детінізацію та декриміналізацію господарсько-правових і фінансових відносин, виявлення, запобігання та припинення тяжких та особливо тяжких економічних злочинів, які впливають на соціально-політичну і криміногенну ситуацію в державі та в окремих її регіонах, а також удосконалення підготовки нової генерації кадрів відповідного спрямування, ініціативу Національної академії внутрішніх справ щодо фахового обговорення зазначених надзвичайно актуальних питань на міжвідомчому рівні усіляко підтримуємо.

Висловлюємо готовність активно долучитися до наукового опрацювання та супроводження в інстанціях висловлених учасниками конференції законодавчих пропозицій, підготовки рекомендацій прикладного характеру з урахуванням положень міжнародно-правових документів і практики країн ЄС.

Бажаємо всім учасникам конференції плідних дискусій, змістовної та конструктивної роботи!